

ПЕРИОДИЧНОСТ НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА

Румен Веселинов*

РЕЗЮМЕ Статията е посветена на определянето на повратните точки и датирането на българския бизнес цикъл и създаването на система от съставни индикатори за неговия анализ и прогнозиране.

Съвременната икономическа наука счита за много важно определянето на конкретните параметри на цикличното развитие на една пазарна икономика и особено датите на повратните точки на бизнес цикъла, т.е. точките, в които се преминава от фазата на рецесия във фазата на подем и обратно. Датирането на бизнес цикъла е особено важно както за правителството на дадена страна, така и за отделните частни предприятия, които оперират на принципите на отворената пазарна икономика. За съжаление за българската икономика няма такава официална датировка на бизнес цикъла. Тази статия е един опит, първо, да се представят съществуващите показатели за българския бизнес цикъл и, второ, на тяхна основа да се направи описателна датировка и да се определят датите на повратните точки. На трето място, въз основа на наличния световен опит да се направи предложение за система от водещи, едновременни и последващи съставни индикатори за българския бизнес цикъл. Накрая, с помощта на спектралния анализ се прави опит за допълнително характеризирание на периодичността на българската икономика.

Добре известен е фактът, че рецесията е период, през който равнището на агрегатната икономическа активност намалява, като естествено обратното важи за фазата на подема. Би било грешка обаче просто да се идентифицират рецесиите с периодите (обикновено тримесечия), в които равнището на brutния вътрешен продукт (БВП) намалява. Промените в реалния БВП на САЩ например не са абсолютно директно свързани с официалната хронология на бизнес цикъла. Макнийс (в Лахири и Мур, 1990) подчертава, че за

---

* Завеждащ консултантска лаборатория по статистика към катедра "Статистика" на Университета в щата Южна Каролина, САЩ; e-mail: roumen@sc.edu .